

& Prælaruræ ad ipsas, ad quas spectant, revertantur Ecclesias, & devolvantur ad Rectores, Capitula seu Collegia eorundem, quod de illis pro sua voluntate disponant, & ad dignitates & Prælaruras per electionem, aut alium modum licitum idoneas personas assumant: personarumque Ecclesiasticarum, quæ culpabiles fuerint in præmissis, inhabilitamus ad quæcunque Ecclesiastica beneficia obtinenda. Nulli ergo omnino hominum, &c. Datum Avenion. IV. Non. Aug. Pontif. nost. Anno 1.

C A P. VII.

Executores quatuor dantur ad pœnas superiores solemniter publicandas.

Idem Bartholomæo electo Narbon. diocesi. Aguelmo de Blavia Engolimen. Eduen. Archid. & magistro Berengario de Lagis Lemovicen. & Narbon. Ecclesiarum Canonico. [an. 1323. Avenion.]

II. Nuper ex certis causis, quæ nostrum, & fratrum nostrorum animos ad id rationabiliter induxerunt, &c. (ut supra proxime usque ad, beneficia Ecclesiastica obtinenda.) Quocirca Discretioni vestræ per Apost. scripta mandamus, quatenus privationem & inhabitationem nostram huiusmodi vos omnes, seu tres, vel duo, siue unus ex vobis, per vos vel alium, seu alios, in Ecclesias & solennibus locis & aliis, de quibus & quoties expedire videritis, solemniter publicetis: ne quisquam valeat circa id ignorantiam allegare. Datum Avenion. II. Idus Novemb. Pontif. nost. Anno 8.

C A P. VIII.

Dispensat cum quodam Abbate, ut Episcopus possit esse, licet defectum patiat in ordinibus & etate. Ex hac & sequenti cognoscimus causas & formas dispensandi. Quæcunque enim scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt. ad Rom. 15.

Idem Arnoldo electo Lumbanen. [an. 1319. Avenion.]

III. Nuper ex certis rationabilibus, & manifestis causis, quæ ad hoc nostrum animum induxerunt, civitatem Lumbanen. olim villam de Lumbanis, tunc intra Tholosanæ diocesi. limites constitutam, qui locus insignis, ac multiplici commoditate dotatus existit, de fratribus nostrorum consilio, & Apostolicæ plenitudine potestatis, per literas nostras sub certa forma in civitatem ereximus, civitatique vocabulo duximus decorandam: statuentes, ac etiam decernentes, ut Ecclesia Abbatæ illius loci de Lumban. ordinis sancti Augustini extunc haberetur, & existeret cathedralis: ac deinde volentes eidem Ecclesiæ de Pastore idoneo salubriter providere, in te Abbatem ejusdem Ecclesiæ, virum utique literatum, & literarum scientia præditum, vitæ ac morum honestate decorum, discretionis & consilii maturitate conspicuum, direximus oculos nostræ mentis, teque [non obstante defectu ætatis & ordinum, quem pateris, cum tonsuratus modo in Clericum, & in XXVII. ætatis tuæ anno, vel circa constitutus esse dicaris, super quo tecum gratiose duximus dispensandum] de fratribus nostrorum consilio ipsi Ecclesiæ præfecimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi in spiritualibus & temporalibus committendo. Unde licet nondum sit tibi munus consecrationis impensum, nec Apostolicas literas promotionem tuam huiusmodi continentes [cum illas non habeas] possis ostendere: nos tibi, ut [constitutione felicis record. Greg. Papæ VIII. præd. nost. & qualibet alia super hoc in contrarium edita, nequaquam obstante] possis ejusdem Ecclesiæ Lumban. & quorumcunque bonorum ipsius administrationem accipere, ipsamque administrationem libere exercere, auctoritate præsentium indulgemus. Contradictis, &c. Datum Anno 4. ut supra.

C A P. IX.

Hovratur quemdam in multis commendatum, ut curam pastorem administraret in Ecclesia, quæ de novo fuerat in cathedralem

erecta. Hic autem invenies multa notatu dignissima, quæ debeant lectores ad devotionem accendere.

Idem venerabili fratri Bertrando Episcopo montis Albani, ad universalis Ecclesiæ regimen exercendum divina dispensatione vocato.

AD cujuslibet status Ecclesiæ aciem sollicitæ considerationis extendimus, pastorales partes officio vigilantibus adhibentes, ut earum singulæ pastoribus gubernentur idoneis, & providis Rectoribus disponantur, quorum dispensatione provida, & providentia circumspiciat [illius cooperante clementia, qui vere Pastor & Rector agnoscitur] spiritualium & temporalium proficiant incrementis. Nuper siquidem ex certis, & rationabilibus causis, quæ ad hoc nostrum animum induxerunt, civitatem, olim villam montis Albani, tunc intra limites Caturcen. diocesi. constitutam, qui locus insignis existit, ac ubertate multiplici hominum, & rerum exuberat, de fratribus nostris conf. & Apost. plenitudine potestatis, civitatis vocabulo duximus decorandam: statuentes ac etiam decernentes, ut Ecclesia monasterii illius loci montis Albani monasterii casa Dei ad Rom. Eccl. nullo medio pertinentis, ordinis sancti Benedicti Claremonten. diocesi. tunc immediate subiecta, extunc haberetur & existeret Ecclesia cathedralis: postmodum vero de celebri ac salubri provisione ipsius Ecclesiæ montis Albani, ut sponsi solatio lætaretur, sollicitè cogitantes, ac volentes illum eidem præficere in pastorem, de quo certam haberemus notitiam, quod eum clara morum insignia redimirent, nec esset dubia ejus charitas circa plebem suo regimini committendam, & in cuius fiducia consisteret salubriter securitas subditorum. Ad te nunc monasterii prædicti Abbatem, quem literarum scientia præditum, vitæ & morum honestate decorum, discretionis & consilii maturitate conspicuum, in temporalibus providum, in spiritualibus circumspicuum, nobis & fratribus nostris placida tua conversatio continuata, diu apud sed. Apost. approbavit, direximus oculos nostræ: quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis & eidem fratribus ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de ipsorum fratrum consilio, & Apostolicæ plenitudine potestatis, eidem Ecclesiæ montis Albani providimus, præficientes eidem sanctæ Ecclesiæ te ipsum in pastorem, tibi curam & administrationem illius in spiritualibus & temporalibus committendo, ac tibi postmodum faciendū, per venerabilem frat. nost. Berengarium Episcopum Tusculan. munus consecrationis impendi: firma spe, fiduciaque tenentes, quod eadem Ecclesia monasterii Albani [dominica assistente clementia] per tuæ circumspectionis, & industriæ studium fructuosum servabitur a noxiis & adversis, & spiritualibus & temporalibus proficiet incrementis. Tolle igitur Dei jugum, tam leve collis humilium, quam suave, ac dilectione pascendum suscipe gregem ejus, super quem noctis vigiliis dilectus sollicitusque custodit, ut liber non pateat aditus invasori, & dominus insuspiciabili hora venturus, si te invenerit sic agentem, cursu consummato, qui tuo labori proponitur, & horum fide servata, quæ tuæ sollicitudini committuntur, te repertum fidelem in modico supra multa constituat, ac in dilecta gaudiorum suorum tabernacula introducat. Datum, &c. Anno 4.

C A P. X.

Declaratur, an collector fructuum primi anni omnium beneficiorum Ecclesiasticorum vacantium & vacaturorum, usque ad certum temporis spatium deputatorum, pro camera Apost. oneribus facilius supportandis possit cum obtinentibus beneficia convenire, & an altaria dotata cadam sub tali reservatione, &c.

Idem Hugoni de Mirabello Canonico Ebredun. collector fructuum primi anni, &c.

Postulasti

Postulasti per Apostolicæ declarationis evidentiam edoceri, quid tibi super dubiis infra scriptis circa commissam tuæ industriæ recollectionem fructuum prædictorum (alias præbendarum, aut beneficiorum) imminuentibus sit agendum. Tuæ itaque consultationi breviter respondentes, te scire volumus beneplaciti nostri esse super fructibus beneficiorum, quæ ita reperies in solutione decimæ juxta verum taxata valorem, quod illum nequaquam excedunt, cum obtinentibus huiusmodi beneficia, prout melius & utilius diocesanis locorum [in quibus huiusmodi beneficia fuerint, quorum consilia in hac parte requiras] & tibi videbitur, valeas convenire. Nos enim ipsorum diocesanorum, & tuam conscientiam super his oneramus. Licet autem quotidianæ distributiones per nos fuerint, perceptione fructuum prædictorum exclusæ, hoc tamen volumus de distributionibus ipsis intelligi, quæ dantur eis, qui horis intersunt: sic quod illæ, quæ solvuntur his, qui sunt in civitate vel loco præsentibus, quamvis horis non intersint eisdem, non sint ab onere dictæ recollectionis immunes. Porro declarationem illam factam per nos in deputatione seu reservatione fructuum prædictorum, ut videlicet non extendatur ad vicarias seu capellanias, ut plurimum a decedentibus institutas ad Missas pro ipsis decedentibus celebrandas, certis constitutis redditibus Presbytero inibi celebranti, locum habere volumus in altaribus dotatis certis feudis usufructibus seu censibus, ut Capellanus inibi celebrare debeat pro dotantium animabus certis vicibus, singulis septimanis, & in Ecclesia cathedrali horis interesse divinis, dummodo valor annuus ipsorum altarum summam XX. librarum Turon. non excedat. Alioquin includantur in deputatione seu reservatione prædictis. Ubi vero præbenda fuerit in decima pro tanto taxata, quod parum possit Canonico hebdomadario [cui certum pro illa servitium imminet in Ecclesia faciendum] post perceptionem taxationis huiusmodi remanere: volumus quod de taxatione ipsa pro huiusmodi servitii onere portionem aliquam congruam prædicto hebdomadario dimittas, pro jam dicta camera nostra residuum percipitur. Cæterum præbendas illorum, qui taxatione decimæ solvere recusantes abesse velle se simulant, ut taxationem ipsam diminuere compellantur: ne per illorum absentiam huius perceptione taxationis frauderent, quasi nil de præbenda percipere valeas, de qua non percipiunt aliquid, nisi saltem in loco, vel in civitate præsentibus, cum tamen Ecclesiæ fabrica tales præbendas ex integro percipere dignoscatur: declaramus sub deputatione seu reservatione comprehendi præfata, ut videlicet eas juxta deputationem nostræ modum percipere valeas, Canonico ipsorum absentia non obstante. Ridiculum enim esset, ut eadem fabrica potiori quam nos privilegio in talibus tenerent Ecclesias, vel præbendas, nihil tamen se percipisse afferunt ex eisdem, cum juxta consuetudinem patriæ prædecessores eorum testati fuerunt de bonis illarum, propter quod ipsi obtinentes tales Ecclesias tibi satisfacere nequeunt de fructibus antedictis: nihilominus offerentes, quod tamdiu fructus Ecclesiarum ipsarum percipias, donec tibi fuerit inde plenarie satisfactum: placet nobis & volumus, ut si est ita, oblationi huiusmodi condescendas: per hoc tamen non intendimus consuetudinem approbare prædictam. Datum Avenion. V. Idus Octobr. Pontificatus nostri Anno 2.

C A P. XI.

Cum Romanus Pontifex pro Ecclesiæ Romanæ necessitatibus fructus beneficiorum vacantium usque ad certum tempus reservasset, circa illam reservationem plurima ambiguitates oræ sunt, quas hic solvit.

Idem. [an. 1319. Avenion.]

I. CUM nonnullæ Ecclesiastica personæ in cathedralibus Ecclesiis Canonicatus, præbendas, dignitates, personatus, & officia, ac alia beneficia Ecclesiastica obtinentes, revocare conentur in dubium, an fructus, redditus, & proventus primi anni beneficiorum Ecclesiasticorum etiam vacantium, & quæ in diversis orbis partibus usque ad triennium vacare contingeret, quos pro Eccles. Rom. necessitatibus per nostras sub certa forma literas duximus referendos, juxta tenorem literarum ipsarum camera nostræ solvere teneantur: præsertim cum Archiepiscopales, & Episcopales Ecclesiæ, ac regulares Abbatæ ab huiusmodi solutione fructuum [ut dicunt] in dictis literis eximantur: nos dubitationem huiusmodi amputare volentes, auctoritate Apost. declaramus, quod cum sub appellatione Archiepiscopalis, vel Episcopalis Ecclesiæ, aut regularis Abbatæ, huiusmodi præbendæ, dignitates, personatus, & officia nequaquam intelligantur, nec etiam includantur, prædictos, necnon & præbendarum, & officiorum Monachorum, monasteriorum regularium, ac redditus Abbatiarum, seu Abbatum earundem, quæ in beneficiis Ecclesiasticis assignantur, distinctos fructus, redditus & proventus includi in deputatione prædicta, & dictæ camera juxta prædictarum literarum tenorem debere persolvi: ac id idem super solutione omnium fructuum, reddituum, & proventuum commendatariorum, curtuum, seu grangiarum, monasteriorum, domorum & locorum conventualium, quæ pro beneficiis Ecclesiasticis (ut prædicitur) conceduntur (nisi quantaxat in fructibus illorum, quæ sunt forsan excepta) declaramus, & præcipimus observari. Præterea cum in aliquibus Ecclesiis tam cathedralibus, quam aliis, panis & potus pro quotidianis distributionibus ipsarum Ecclesiarum Canonicis, & personis de præbendarum ipsarum corporibus pro die quolibet deputetur: & etiam interdum certæ quantitas bladi, & quandoque certa pecuniæ summa, & aliquando alterum pro altero pro singulis mensibus, vel hebdomadis etiam Canonici studiorum causa, aut alias pro eorum negotiis, de licentia Capitulorum Ecclesiarum ipsarum, ab Ecclesiis eisdem absentibus exhibeantur, & etiam persolvantur: declaramus auctoritate prædicta, illam bladi quantitatem, & pecuniæ summam, quæ pro quolibet mense vel hebdomada dictis Canonicis [ut prædicitur] ministrantur, non debere pro quotidianis distributionibus computari, sed illa tantum, quæ præfatis Canonicis quotidie pro diurnis, & nocturnis horis distribuuntur sine fraude. Adiciamus insuper declarationi prædictæ, quod si obtinenti curatum beneficium aliud sibi consimile collatum fuerit, vel etiam in posterum conferatur, post secundi beneficii pacificam possessionem adeptam, & fructuum perceptionem ipsius, nihil de fructibus ejusdem primi beneficii (nisi forsan super hoc dispensatione canonica sit munitus) percipere possit: sed pro dicta camera nostra juxta formam dictarum literarum recipiantur, & etiam exigantur. Ubi vero fructuum, reddituum & proventuum beneficiorum Ecclesiasticorum non reperiretur certa taxatio: declaramus auctoritate prædicta, quod fructus, redditus & proventus beneficiorum huiusmodi, cum vacare contigerit, per medium dividantur, quorum medietas recipiatur pro camera prædicta, reliquam vero medietatem ille pro sua sustentatione percipiat, qui beneficium huiusmodi dignoscitur obtinere. Grangias autem, & alia loca Cisterciensis ordinis, & aliorum locorum regularium, in quibus gubernatores seu custodes, vel administratores ponuntur ad tempus & remouentur ad voluntatem superiorum suorum, eorumque fructus, redditus & proventus auctoritate declaramus eadem in deputatione prædicta, ac literis nostris super illa contentis aliquatenus non includi. Nulli ergo omnino, &c. Dat. Avenion. Nonis Januar. Pontif. nost. An. 4.

CAP.

C A P. XII.

Fruſtus amborum beneficiorum, quibus quandoque beneficiatus priuatur, camera Apoſtolica depuſantur.

Idem. [c. an. 1319.]

II. Cum nonnullæ Eccleſ. perſonæ revocare conentur in dubium, an ſi obtinenti dignitatem, vel aliud beneficium Eccleſiaſticum, cui cura imminet animarum, aliud beneficium conferatur, eo caſu, quo ambo beneficia ipſa ſucceſſive vacare contingit, eorundem amborum fruſtus primo anno, quo vacant, ratione deputationis fruſtus, reddituum, & proventuum Eccleſiaſticorum tunc vacantium, & quæ uſque ad certum tempus vacare contingeret, quos pro Eccleſiæ Romanæ neceſſitatibus relevandis per noſtras literas duximus deputandos, noſtræ cameræ debeantur. Nos ambiguitatem huiusmodi removeſcunt, auctoritate Apoſtolica declaramus, amborum eorundem beneficiorum fruſtus, redditus, & proventus (cum utrumque ipſorum vacet) pro eadem camera debere percipi, & haberi. Nulli ergo &c.

C A P. XIII.

Diſpoſitioni Apoſtolice reſervantur beneficia curialium, & aliorum ad curiam accedentium, vel ab ea recedentium, ſi moriantur in locis ultra duas diætas legales ab ipſa curia non diſtantibus.

Benedictus XII. [an. 1335. Avenioni.]

AD regimen Eccleſiæ generalis, quanquam immeriti, ſuperna diſpoſitione vocati, gerimus in noſtris deſideriis, ut debemus, quod per noſtræ diligentis ſtudium ad quarumlibet Eccleſiarum, & monaſteriorum regimina, & alia beneficia Eccleſiaſtica juxta divinum beneplacitum, & noſtræ intentionis effectum, viri aſſumantur idonei, qui præſint, & proſint committendis eis Eccleſiis, monaſteriis, & beneficiis prælibatis. Præmiſſorum itaque conſideratione inducti, & ſuadentibus nobis aliis rationabilibus cauſis, nonnullorum prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum veſtigis inherentes, omnes Patriarchales, Archiepiſcopales, & Episcopales Eccleſias, & etiam monaſteria, prioratus, dignitates, perſonatus, & officia, necnon canonicatus, & præbendas, & Eccleſias, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica cum cura, vel ſine cura, ſecularia, & regularia, quæcunque, & qualiacunque fuerint, etiamſi ad illa perſonæ conſueverint, ſeu debuerint per electionem, ſeu quemvis alium modum aſſumi, nunc apud ſedem Apoſtolicam quocunque modo vacantia, & in poſterum vacatura, necnon per deſignationem, vel privationem, ſeu translationem, aut muneris conſecrationis ſuſpenſionem, per felicis recordationis Joan. Papam XXII. præd. noſt. ſeu ejus auctoritate factas, & per nos, ſeu auctoritate noſtra in antea faciendas ubilibet. Necnon ſi forſan tempore jam dicti prædeceſſoris aliqui in concordia, vel diſcordia electi, vel poſtlati fuerint, quorum electio caſſata, ſeu poſtlatio reſpuſa, vel per eos facta renuntiatio, & admiſſa per ipſum prædeceſſorem, vel auctoritate ipſius extiterint, ſeu quorum electorum, vel poſtulatorum, & in antea eligendorum, ſeu poſtulatorum, ac renuntiantium electionem caſſari, vel poſtulationem repellere, aut renuntiationem admitti per nos, vel auctoritate noſtra contingeret apud ſedem prædictam, vel alibi ubicunque. Ac etiam per obitum Cardinalium ejuſdem Eccleſ. Rom. ac officialium dictæ ſedis, videlicet, Camerarii, Vicecancellarii, Notariorum, Auditorum literarum contradicatarum, & Apoſtolici palatii cauſarum auditorum, correctorum, & ſcriptorum literarum Apoſtolicarum, ac Pœnitentiarii præſatæ ſedis, ac abbreviatorum, necnon commenſalium, & aliorum quorumlibet Capellanorum Sedis ejuſdem, & etiam quorumcunque Legatorum, ſive nuntiorum, ac in terris Eccleſiæ Romanæ Reſtorum, & Theſaurariorum per dictum Joan. prædeceſſorem, vel per nos ſpecialiter deputatorum, ſeu miſſorum ha-

tenus, vel a nobis deputandorum, aut mittendorum in poſterum: nunc vacantia, & in antea vacatura, ubicunque dictos Legatos, vel Nuntios, ſeu Reſtores, aut Theſaurarios, antequam ad Romanam curiam redierint, ſeu venerint, rebus eximi contigerit ab humanis. Necnon quorumlibet pro quibuscunque negotiis ad Romanam curiam venientium, ſeu etiam recedentium ab eadem, ſi in locis a dicta curia ultra duas diætas legales non diſtantibus jam forſan obierint, vel eos in antea tranſire contigerit de hac luce. Ac etiam ſimili modo quorumcunque curialium peregrinationis, inſirmitatis, aut recreationis, ſeu alia quacunque cauſa ad quævis loca ſecedentium, ſi eos antequam ad dictam curiam redierint, in locis ultra duas diætas ab eadem curia (ut præmittitur) non remotis, dummodo eorum proprium domicilium non exiſtat ibidem, jam forſan deſceſerint, vel in poſterum eos contigerit de medio ſubmoveri, nunc per obitum huiusmodi vacantia, & in poſterum vacatura. Rurſus monaſteria, prioratus, decanatus, dignitates, perſonatus, adminiſtrationes, officia, canonicatus, præbendas, & Eccleſias, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica, ſecularia, & regularia, cum cura, vel ſine cura, quæcunque, & qualiacunque fuerint, etiamſi ad illa perſonæ conſueverint, & debuerint per electionem, aut quemvis alium modum aſſumi, quæ promoti per dictum prædeceſſorem, vel ejus auctoritate ad Patriarchalium, Archiepiſcopalium, & Episcopalium Eccleſiarum, necnon monaſteriorum regimina obtinebant tempore promotionum de ipſis factarum nunc vacantia. Et qui per nos, ſeu auctoritate noſtra in poſterum ad eadem regimina promovendi tempore promotionis huiusmodi obtinebant. Necnon etiam quæ per aſſecutionem pacificam quorumcunque prioratum, dignitatum, perſonatum, officiorum, canonicatum, & præbendarum, Eccleſiarum, & beneficiorum aliorum per nos, vel eundem Joan. prædeceſſorem, ſeu auctoritate literarum noſtrarum, vel ipſum Joan. prædeceſſoris collatorum, & conferendorum in poſterum, nunc vacantia, & in antea vacatura [plena ſuper præmiſſis omnibus, & ſingulis cum fratribus noſtris collatione præhabita, & matura deliberatione ſecuta] ordinationi, diſpoſitioni, & proviſioni noſtræ (donec miſerationis divinæ elementia nos univerſalis Eccleſiæ regimini præſidere conceſſerit) de ipſorum fratrum conſilio auctoritate Apoſtolica reſervamus, decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper præmiſſis, & quolibet eorum per quocunque quavis auctoritate ſciant, vel ignorantiter contigerit attentari. Non obſtantibus quibuscunque conſtitutionibus a prædeceſſoribus noſtris Rom. Pontif. editis, quatenus obſistere poſſent ſuper enarratis articulis, vel alicui, ſive aliquibus eorundem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reſervationis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Avenion. 3. Idus Januarii, Pontificatus noſtri Anno 1. MCCCXXXV.

C A P. XIV.

Beneficia, quæcunque ſint, diſpoſitioni Apoſtolice reſervata, per talem reſervationem ſunt affecta: ita quod illorum collatio non tenet, ſi per alium a Romano Pontif. fuerit facta.

Paulus Venerus. Papa II. [1467. Roma.]

AD Romani Pontificis providentiam, & circumſpectionem providam ſpectare dignoſcitur, dubia juris [ex quibus lites graves oriuntur in dies] ſua declarationis oraculo terminare, prout negotiorum qualitate, & temporum conditione inſpectis, conſpexerit in Domino ſalubriter expedire. Cum itaque nonnulli Romani Pontifices prædeceſſores noſtri per diverſas eorum conſtitutiones, quas ſuo tempore duntaxat dura-

re voluerunt, quæcunque beneficia Eccleſiaſtica, quæ ſui, & ſanctæ Romanæ Eccleſiæ viventium, & tunc exiſtentium Cardinalium familiares continui commenſales obtinebant, & in poſterum obtinerent, eorum familiaritate durante, etiamſi ab ipſa familiaritate per obitum Cardinalium eorundem, vel alias receſſerint: necnon illa, quæ etiam fruſtum, & proventuum cameræ Apoſtolice debitorum collectores, & qui ipſorum prædeceſſorum temporibus ſua officia exercerent, nati ſubcollectores durantibus eorum officiis obtinebant, ac in quibuscunque locis vacaverint, cum irritantis aſſeſſione decreti, & deinde prædeceſſoribus ipſis ſublatis de medio, ac eorum beneficiorum occurrentibus vacationibus, inter utriuſque juris interpretes, etiam officiales Romanæ curiæ ſæpenumero hæſitatum extiterit, an beneficia huiusmodi propter reſervationem, & decretum prædicta reſervata, vel affecta remanerent: ita quod nullus præter Romanum Pontif. de illis diſponere poſſet ſive poſſit, reſervatione & decreto obſiſtentibus ſupradictis. Ac cum propter ambiguitatem huiusmodi, varias quoque Jurisperitorum opiniones, & diſcrepationes ipſas adverteremus, plerumque pro reſervatione, & aſſeſſione præmiſſis, interdum vero contra pronuntiatum, & deſinitum fore. Nos qui vigilis more paſtoris ſuper his maturo providendum eſſe conſilio non indigne cenſimus, & propterea in ſingulis cauſis ſuper quibuscunque beneficiis Eccleſiaſticis eandem ambiguitatem quomodolibet concernentibus, uſque ad noſtrum beneplacitum ſuperſedere mandavimus: cupientes (quemadmodum noſtro incumbit officio) dubiis huiusmodi finem imponere, ſubditorum obviare diſpendiis, & (ne lites ſiant penitus immortales) de opportuno remedio providere: Felicis recordationis Urbani V. Gregor. IX. Bonif. VIII. Romanorum Pontificum, etiam prædeceſſorum noſtrorum, qui ad ſubmovenda altercationum fomenta, & ambiguitates huiusmodi lucidandas, declarationes ſimiles per ſuas literas ediderunt, veſtigis inherendo, ac provide conſiderantes effectum, per reſervationem, manuſque aſſeſſionem eorundem prædeceſſorum in dictis beneficiis in eſſe productum, per obitum ipſorum nequaquam cenſeri debere revocatum, Romani quoque Pontificis manuſque aſſeſſionem prædictam tantæ efficacæ, tantæque virtutis exiſtere, ut etſi literæ Apoſtolice ſuper proviſionibus beneficiorum, ac de providendo mandatis, in quibus decretum, & reſervatio huiusmodi apponuntur, ex aliqua cauſa ſuum debitum non ſortiantur effectum: facultatem tamen providendi de beneficiis taliter reſervatis quibuscunque aliis fuiſſe adeptam huius perpetuæ, & irrefragabilis conſtitutionis edicto de venerabilium fratrum noſtrorum ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio omnia, & ſingula beneficia Eccleſiaſtica, ſecularia, & cujuſvis ordinis regularia, etiamſi præpoſitatus, canonicatus, præpoſituræ, & præbendæ, dignitates, perſonatus, adminiſtrationes, vel officia fuerint: etiamſi ad illa conſueverint, qui illis præſciantur, per electionem aſſumi, eiſque cura imminet animarum (ut præmittitur) reſervata, & per Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros canonicè intrantes in poſterum reſervanda, ac etiam quovis modo vacantia, & in antea vacatura, per huiusmodi reſervationem, & decretum remanſiſſe, & remanere ſemper affecta, nullumque de illis (cum primum vacare contigerit) præter eundem Romanum Pontificem ea vice quovis modo diſponere poſſiſſe ſive poſſe, harum ſerie decernimus, & pariter declaramus. Quod tam in pendentibus etiam per appellacionem, quam in futurum ſuper ejuſdem beneficiis (ut præmittitur) reſervatis, committendis cauſis, per dilectos filios magiſtros Capellanos noſtros, cauſarum palatii Apoſtolici auditores, atque alios quocunque delegatos, & Judices ubilibet inviſibilitate obſervari, & ſecundum præmiſſa, nec aliter ſententari,

& deſiniri volumus atque mandamus eis, & eorum cuilibet, quavis alia ſuper præmiſſis interpretandi facultate ſublata: Decernentes ex nunc irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſciant, vel ignorantiter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conſtitutionis, declarationis, voluntatis, mandati & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Marcum, Anno incarnationis Dominicæ MCCCCLXVII. Cal. Septemb. Pontif. noſt. Anno 3.

TITULUS III.

DE SEDE VACANTE ALIQUID

INNOVATUR.

C A P. I.

Papa volens providere divino cultui, & miniſtris ejuſdem, & occurrere diſpendiis, quæ ipſis quotidie imminere propter occupationes vacantium Eccleſiarum primi anni, quæ competunt ex diverſis titulis aliquibus Eccleſiis ſeu perſonis: ſtatuit quod quando talis occupatio imminet in beneficiis, quæ conſueverunt in decime ſolutione taxari, collectores ipſorum annuum ſint contenti ipſa ſumma, pro qua conſueverunt dari decima, ſi ipſam eligendam duxerint, totali reſiduo penes eum, cui collatum eſt beneficium, remanente: vel dimiſſa eidem ſumma prædicta, poſſint dictum reſiduum ſibi aſſumere, dum tamen alterum intra X. dies dicti eligant collectores: alias poſt X. dies ipſorum optio in beneficiarum tranſeat ipſo jure. In non taxatis autem fruſtus decimales illius anni dividantur per medium, & utriusque eorum medietas tribuatur: ita quod ſi alter dimidia noluerit contentari, ipſa in volentem tranſeat ipſo jure: & ſi quicquam aliquis contra dictam ordinationem receperit, penas hic contentas incurvat.

Joannes XXII. Episcopos ſervus ſervorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. [an. 1318. Avenioni.]

Suſcepti regiminis nos cura ſolicitat, ut quæ in Eccleſiis non abſque diſpendio miniſtrorum, & cultus detrimento divini ſervari videamus, per aſſeſſionem congrui moderaminis in melius reformemus. Cum itaque in nonnullis Eccleſiis obſervetur, & a longis retroactis temporibus fuerit obſervatum, quod fruſtus a primi, vel ſecundi, aut alterius cujuſque ſequentis anni beneficiorum vacantium in ejuſdem, deſuncto vel fabricæ, aut Eccleſiæ vel perſonis habentibus annalia de conſuetudine, privilegio, vel ſtatuto applicetur in totum: ita quod illi, qui huiusmodi beneficia canonicè obtinent, & ad quos alias de jure fruſtus ipſi ſpectare deberent, nihil inde percipiunt: unde illud inconſuetudine ſequitur, quod commode nequeunt ad impendendum ſervitium debitum reſidere in Eccleſiis, in quibus beneficiati exiſtunt. Nos de illo ſuper his remedio providere volentes, per quod hi & illi in fruſtum perceptione prædictorum participant, & Eccleſiæ debitis ſervitiis non fraudentur: præſenti decreto ſtatimus de fratrum noſtrorum conſilio, quod illi, qui fruſtus prædictos ſibi hæcenus integre vendicabunt ex privilegio, de conſuetudine vel ſtatuto, nihil exinde ultra ſummam, pro qua unumquodque beneficiorum ipſorum conſuevit in decimæ ſolutione taxari, prætextu cujuſvis privilegii, conſuetudinis, vel ſtatuti quovis modo percipiant, ſed ipſius ſummæ perceptione duntaxat ſin omnino contenti, totali reſiduo prædicta obti-

a Vide extravagantem Pii V. Pontificis Maximi, incip. Durum nimis.